

vidla § 883 obč. zák., podle něhož platnost smluv není vázána určitou formou, a nelze ho proto použítí na jiná právní jednání, než která sám uvádí. Platnost směnečného právního jednání bude se v tom kterém případě řídití vždy povahou právního jednání, které bylo podkladem vydání směnky, pokud ovšem podle § 87 sm. zák. bude lze k němu vůbec přihlížeti, neboť nelze připustiti, by směnečné formy bylo využito k obejití onoho zákona a tím byl zmařen jeho účel. V souzeném případě uvedli žalovaní v námitkách jen zcela povšechně, že vydáním a přijetím směnky nevzešel směnečný závazek, ježto vystavitelkou byla Barbora M-ová a příjemcem její manžel Antonín M., že však podle § 1 b) zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. jest třeba k platnosti uznání dluhu mezi manžely zřízení notářského spisu, takže přijetí směnky o dluhu jednoho manžela proti druhému jest pro nedostatek notářského spisu neplatné. Dovožovali tedy žalovaní neplatnost směnky jen z její úpravy, z toho, v jaké úloze v ní vystupují, aniž se odvolávali na zvláštní ujednání, jež vedlo k vydání směnky právě v této úpravě. To však nestačí, jak již bylo uvedeno. Teprve v přípravném spise ze dne 14. dubna 1930, tedy opožděně (§§ 552, 557 a 559 c. ř. s.), uvedli dovolatelé, že řečená forma směnky byla volena úmyslně, ježto Barbora M-ová převzala osobní záruku za zaplacení kupní ceny auta jejím manželem a že podepsala směnku jako vystavitelka, by si zajistila proti němu postih. K těmto okolnostem nelze vůbec přihlížeti. Tím, že nebyl o nich připuštěn nabídnutý důkaz výsledkem stran, nestalo se řízení kusým, jak žalovaní s hlediska § 503 čís. 2 c. ř. s. v dovolání neprávem vytýkají. Ale, i kdyby se obsah přípravného spisu pokládal za přípustné doličení námitek včas uplatněných, nemohli by žalovaní namítati neplatnost právního jednání uzavřeného mezi nimi bez součinnosti žalobkyně jako bezelstné nabyvatelky směnky převodem směnečněprávním, proti ní, poněvadž tomu brání § 87 sm. zák., jak správně dovodil již odvolací soud (srv. Staubův komentář k směnečnému řádu, vydání 1926 při čl. 82 pozn. 38 str. 877).

Čís. 10100.

Zajišťovací exekuce přemění se v exekuci uhražovací sama sebou tím, že se exekuční titul stal právoplatným. Stačí tudíž, že vymáhající věřitel, jenž si vydobyl exekuci zajišťovací, připoje exekuční titul s doložkou vykonatelnosti, zakročí u příslušného soudu o exekuci uhražovací.

Navrhl-li vymáhající věřitel přeměnu zajišťovací exekuce u procesního soudu a s tímto návrhem spojil také návrh na exekuci uhražovací, nelze návrh na přeměnu zamítnouti (jako bezpředmětný) a věc prostě odstoupiti (§ 44 j. n.) příslušnému (exekučnímu) soudu k rozhodnutí o návrhu na exekuci uhražovací a o jeho útratách, nýbrž v takovém případě se o návrhu na přeměnu exekuce formálně nerozhodne, nýbrž se odstoupí věc soudu příslušnému k rozhodnutí o uhražovací exekuci, ale připojí se, pokud to odpovídá spisům, potvrzení, že se exekuční titul stal právoplatným; lhotejno, že o toto potvrzení nebylo výslovně žádáno.

(Rozh. ze dne 29. srpna 1930, R I 449/30.)

K návrhu vymáhajícího věřitele povolil soud první stolice (procesní soud) přeměnu exekuce zajišťovací v exekuci uhražovací. Rekursní soud zamítl návrh, pokud šlo o přeměnu exekuce zajišťovací v exekuci uhražovací, jako bezpředmětný, pokud pak šlo o přikázání zabavené pohledávky a o nárok na přisouzení útrat exekučního návrhu, odkázal věc na příslušný exekuční soud podle § 44 j. n. Důvody: Exekuce zajišťovací přechází tím, že exekuční titul nabyl právní moci, sama sebou v exekuci uhražovací, podmíněné právo zástavní, nabyté exekucí k zajištění, proměňuje se tím samo sebou v nepodmíněné, aniž třeba zvláštního návrhu a soudního výroku o tom, že se exekuce k zajištění přeměňuje v exekuci uhražovací (rozh. nejv. soudu ze dne 14. července 1903, čís. 10.596 úř. sbír. čís. 718). Bylo proto stížnosti vyhověti, návrh na vyslovení této přeměny jako bezpředmětný zamítnouti, pokud návrh zněl na přikázání zabavené pohledávky pokud se týkal nároku na přisouzení útrat, odkázati jej podle § 303 druhý odstavec ex. ř. a § 44 j. n. na příslušný soud exekuční, jemuž a nikoli soudu procesnímu náleží posouditi, má-li exekuční návrh v tom směru náležitosti, vyhledávané zákonem.

Nejvyšší soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že se usnesení prvního soudu zrušuje a věc se vrací prvnímu soudu, by návrh, o němž bylo vydáno zrušené usnesení, znovu vyřídil, postupuje při tom, jak níže uvedeno.

Důvody:

Jest přisvědčiti rekursnímu soudu, že se exekuce zajišťovací změňuje v exekuci uhražovací sama sebou tím, že se exekuční titul stal právoplatným, a že proto není třeba k přeměně exekuce zajišťovací v uhražovací zvláštního návrhu (sb. n. s. 7127, 8834, Neumann, Exekutionsordnung třetí vydání str. 1137). Stačí, když vymáhající věřitel, jenž si vydobyl exekuci zajišťovací, připoje exekuční titul s doložkou vykonatelnosti (§ 4 poslední odstavec ex. ř.), zakročí u příslušného soudu o exekuci uhražovací. Než, navrhl-li vymáhající věřitel přeměnu zajišťovací exekuce a s tímto návrhem spojil také návrh na exekuci uhražovací, nelze, jak učinil rekursní soud, návrh na přeměnu zamítnouti a věc prostě odstoupiti (§ 44 j. n.) příslušnému soudu k rozhodnutí o návrhu na exekuci uhražovací a o jeho útratách. V takovém případě se o návrhu na přeměnu exekuce formálně nerozhodne, nýbrž se věc odstoupí soudu příslušnému k rozhodnutí o uhražovací exekuci, ale připojí se, pokud to odpovídá spisům, potvrzení, že se exekuční titul stal právoplatným. Připojení řečeného potvrzení (§ 4 poslední odstavec ex. ř.) odpovídá a je ve smyslu návrhu na přeměnu, i když výslovně o ně žádáno nebylo, neboť v návrhu tom jest ona žádost spatřovati a jiný smysl návrh ten, spojen-li s návrhem na uhražovací exekuci, nemá. Na prvním soudě, jemuž byl návrh na přeměnu exekuce spojený s návrhem na exekuci uhražovací podán, bylo tedy, by, připoje podle stavu spisů potvrzení o pravomoci exekučního titulu, odstoupil věc příslušnému soudu, by

tento rozhodl o návrhu na uhražovací exekuci a o útratách. První soud, vyřídiv věc jinak, to jest pokud povolil přeměnu exekuce a rozhodl o útratách, pochybil. Pochybil i rekursní soud, když návrh na přeměnu zamítl a, nezařídiv případné potvrzení o pravomoci exekučního titulu, věc prostě postoupil příslušnému soudu k rozhodnutí o návrhu na exekuci uhražovací. Aby byla zjednána náprava a aby věc došla vyřízení, jak tuto uvedeno, bylo se na dovolací rekurs usnésti, jak se stalo.

Čís. 10101.

Nemanželská matka nemá výhradné právo určit dítěti směr jeho výchovy a povolání.

Při nákladnějších opatřeních na výchovu nemanželského dítěte nemůže býti rozhodováno bez výsledku nemanželského otce.

Bylo-li na úhradu veškerých nákladů výživy, výchovy a zaopatření dítěte složeno odbytné, bylo o příštím povolání dítěte rozhodnuto s náležitým zřetelem na výši odbytného.

(Rozh. ze dne 29. srpna 1930, R I 635/30.)

Smírem roku 1919 vzdalo se nemanželské dítě proti otci nároku na výživu za odbytné 4.000 Kč. Roku 1930 domáhalo se dítě na otci placení výživného 400 Kč měsíčně za účelem pokračování ve studiích. Soud první stolice uznal povinnost nemanželského otce platiti dítěti výživné, pokud toho bude vyžadovati naučení se řemeslu nebo živnosti, s tím, že výše výživného a způsob, jak jest je platiti, bude stanovena později a že má nemanželské dítě ustati v návštěvě střední školy a vyučiti se řemeslu nebo živnosti. Do tohoto usnesení podali rekurs nemanželský otec i nemanželské dítě. Rekursní soud vyhověl rekursu dítěte, zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by v řízení pokračoval a znovu rozhodl, nemanželského otce, poukázal na toto rozhodnutí.

Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu nemanželského otce změnil usnesení obou nižších soudů v ten rozum, že zamítl návrh na placení výživného 400 Kč měsíčně.

Důvody:

Pro posouzení návrhu, by nemanželský otec platil na dítě výživné 400 Kč měsíčně, jest rozhodným především obsah smíru o odbytném, jež poručník a matka dítěte ujednali v roce 1919 s nemanželským otcem a jež se schválením poručenského soudu ze dne 20. listopadu 1919 stal pro obě strany závazným. Tímto smírem vzdal se nezl. Karel U. za odbytné 4.000 Kč jakýchkoliv dalších nároků na výživu, výchování a zaopatření z důvodu otcovství s jedinou výhradou, že se hospodářské poměry nemanželského otce nezlepší způsobem tehdy nepředvídaným. Není sporu o tom, že taková změna v poměrech Karla K-a nenastala.